

**GRENSOVERSCHRIJDENDE WERKGROEP
KREKEN EN POLDERS**

©West-Vlaanderen, Ludo Goossens

JAARVERSLAG 2012

Colofon:

Dit jaarverslag 2012 van de Grensoverschrijdende Werkgroep Kreeken en Polders is opgesteld onder Verantwoordelijkheid van de Kerngroep uit de Werkgroep:

- Reinier van Nispen
- Hans Hamelink
- Lieven Dehaene
- Jeroen van Waeyenberge
- Koen Van Driessen
- Marie-Paule De Poorter
- Ton Mouton
- Bart Vervaeke

Redactie:

- Hans Hamelink

Foto's

- Voorblad West-Vlaanderen, Ludo Goossens
- Hans Hamelink

INHOUD

1. DOELSTELLINGEN EN VOORGESCHIEDENIS

- 1.1. De instelling van het regionale grensoverschrijdende overleg
- 1.2. De stroomlijning van het grensoverschrijdende overleg in 2011
  - 1.2.1. Afspraken op hoger niveau
  - 1.2.2. Doorvertaling naar werking van het Grensoverschrijdend Stroomgebiedcomité 'Kreken en Polders'
- 1.3. Huidige organisatiestructuur en werking
  - 1.3.1. Werkingsgebied
  - 1.3.2. Samenstelling
  - 1.3.3. Taken
  - 1.3.4. Vergaderingen

2. BESPROKEN ONDERWERPEN

- 2.1. Overstromingsvoorspeller
- 2.2. KRW grondwater
  - 2.2.1. Grensoverschrijdend contact inzake grondwatermonitoring
  - 2.2.2. SCALDWIN
  - 2.2.3. Pesticiden in het grondwater
- 2.3. Internationale Schelde Commissie
- 2.4. Instandhoudingsdoelstellingen Vlaanderen
- 2.5. Afstand Bewakingssysteem Kunstwerken en Gemalen (ABBA)
- 2.6. Aanpak stroomgebiedbeheersplannen
  - 2.6.1. Algemeen – juridisch Vlaanderen
  - 2.6.2. Opmaak Vlaanderen
  - 2.6.3. Aanpak Nederland
- 2.7. Bekkenbarometer

3. VELDBEZOEKEN

- 3.1. Prosperpolder
- 3.2. Zwakke Schakel bij Breskens

4. GRENDOVERSCHRIJDENDE PROJECTEN

- 4.1. Water voor Nu en Later
- 4.2. Natuurlijk Water

5. AFSCHEID VAN....

1. DOELSTELLINGEN EN VOORGESCHIEDENIS

1.1 . De instelling van het regionale grensoverschrijdende wateroverleg

Aan weerszijden van de grens tussen Nederland en Vlaanderen heeft de waterbeheersing een zeer sterke wisselwerking. Er zijn dan ook altijd al contacten tussen beide landen nodig geweest om hierover goede afspraken te maken. Op basis daarvan kan oppervlaktewater vanuit de ene zijde worden afgevoerd naar de andere zijde. Maar ook wijzigingen van (grond)waterkwantiteit en -kwaliteit kunnen zich over de grens heen laten voelen.

Eind 1993 beslisten de Belgisch-Nederlandse Commissie voor de grensoverschrijdende onbevaarbare waterlopen en de Benelux-Werkgroep Grondwater dat er op regionaal niveau overleg gevoerd moet worden tussen de uitvoerende instanties van het waterbeheer uit beide landen. Daartoe werden vier grensoverschrijdende stroomgebiedcomités langs de Belgisch-Nederlandse grens opgericht die dienden te zorgen voor de integrale aanpak en afstemming van grensoverschrijdende waterproblematiek. De basis voor de geografische begrenzing van deze comités werd gevormd door de verbondenheid van het watersysteem binnen het gebied. Hierbij werd geheel in de lijn van de Kaderrichtlijn Water gehandeld.

Men beoogde toen ook de stroomgebiedcomités een rol te geven in de nog op te richten overlegstructuren in overeenstemming met de internationale Maas- en Schelde-verdragen, terwijl ook gepreludeerd werd op de instelling van het rivierbekkenbeleid dat plaatselijk in Vlaanderen was opgestart. Sinds enkele jaren heeft een vertegenwoordiger van de Internationale Schelde Commissie zitting in het comité en draagt zorg voor de overdracht van informatie.

In principe dienden alle bestaande grensoverschrijdende overlegstructuren rond oppervlaktewaterbeheer, grondwaterbeheer, waterkwaliteitsbeheer en natuurbeheer op regionaal niveau te worden opgenomen in de stroomgebiedcomités. Dit vergt de vertegenwoordiging van alle waterbeheerders. Bij de oprichting werd besloten dat de stroomgebiedcomités enkel een adviserende en coördinerende rol hebben met betrekking tot afstemming van planvorming, beheer, vergunningverlening, onderzoek en uitvoering van werken.

Meer in het bijzonder richten deze taken zich op:

- het gezamenlijk uitwerken van internationale verplichtingen en afspraken zoals gemaakt in het kader van de Noordzee Ministersconferentie en de Werkgroep "grondwater" van de BENELUX Economische Unie, evenals in EG-richtlijnen;
- het afstemmen van beleidsdoelstellingen voor de grensoverschrijdende waterlopen en het grondwater;
- de opstelling van grensoverschrijdende beheersplannen;
- het regionaal afstemmen van werkzaamheden inzake de muskusrattenbestrijding;
- het initiëren van en participeren in integrale projecten voor grensoverschrijdende deelstroomgebieden;

- het voorbereiden van gemeenschappelijke Belgisch-Nederlandse projecten die in aanmerking kunnen komen voor subsidiëring in het kader van het Interreg-programma voor de Euregio Scheldemond, de Grensbrede Samenwerking Vlaanderen-Nederland en het Benelux Middengebied en/of Maas-Rijn;
- het opstellen van een jaarlijkse rapportage.

Sinds 1997 is de Belgisch-Nederlandse Commissie voor de grensoverschrijdende onbevaarbare waterlopen vervangen door het Nederlands-Vlaams Integraal Wateroverleg (NVIWO) onder meer omdat waterbeheer in Vlaanderen grotendeels gewestelijke bevoegdheid was geworden. In principe omvat dit overleg ook de taken die toebehoorden aan de Benelux-werkgroep Grondwater (voor zover dat het gedeelte met betrekking tot een Nederlands-Vlaamse samenwerking betreft). Dit NVIWO ondersteunde eveneens het overleg met betrekking tot de internationale rivieren commissies. Sedert enkele jaren echter leidt het NVIWO een slapend bestaan en daarmee is ook het afstemmend secretarissenoverleg stil komen te liggen.

In het Scheldegebied is echter altijd een intensieve samenwerking blijven bestaan en het stroomgebiedcomité (de grensoverschrijdende werkgroep) geeft nog steeds enthousiast invulling aan de hierboven genoemde taken.

1.2 Stroomlijning van grensoverschrijdend overleg in 2011

1.2.1. Afspraken op hoger niveau

In 2010 keurde de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW) een voorstel voor stroomlijning van het grensoverschrijdend overleg goed. Hiertoe werd besloten omdat in het verleden het grensoverschrijdend overleg met buurlanden en -gewesten in diverse vormen en met diverse intensiteit plaats vond.

De voornaamste uitgangspunten in deze nota zijn:

- er wordt maximaal gestreefd naar aansluiting bij de bestaande overlegstructuren van het integraal waterbeleid. Maximaal aansluiten heeft hier hoofdzakelijk betrekking op structuren en niet op inhoud. Daarbij wordt maximaal gebruik gemaakt van het bestaand grensoverschrijdend overleg over ruimere thema's, met terugkoppeling in de CIW.
- het overleg met Nederland, Frankrijk, Wallonië en Brussel wordt maximaal op dezelfde leest geschoeid.
- voor de aspecten van waterbeheer van regionaal belang geeft het Vlaamse Decreet Integraal Waterbeleid (DIWB) ook aan de provinciegouverneurs een rol in het overleg en de samenwerking met de besturen van naburige staten of gewesten.
- op lokaal niveau is er een duidelijke nood aan een structureel grensoverschrijdend overleg zowel op ambtelijk niveau als op bestuurlijk niveau.

Om te komen tot afstemming van grensoverschrijdend overleg op stroomgebiedniveau, bekkenniveau en waterschapsniveau, concludeerde de CIW het volgende:

- de stroomgebiedcomités, worden afgeschaft of omgevormd tot een overlegorgaan met een duidelijk mandaat en met afstemming op hoger niveau.
- via de delegatieleiders in de internationale riviercommissies wordt nieuw informeel strategisch bilateraal overleg georganiseerd. Onderwerp van dit strategisch bilateraal overleg zijn dossiers/thema's zijn die niet thuishoren in bestaande overlegfora of in de bekkenstructuren.
- de bekkencoördinatoren staan in voor de informatiedoorstroming tussen lokaal niveau en stroomgebiedniveau in verband met grensoverschrijdende dossiers.
- de bekkenbesturen voorzien een vast agendapunt rond de terugkoppeling (bottom-up en top-down) van grensoverschrijdende dossiers.
- de bekkenstructuren en waterschappen kunnen in het kader van grensoverschrijdend overleg vertegenwoordigers uit buurlanden en andere gewesten uitnodigen.

In 2011 werd aan deze CIW nota verder invulling gegeven door een eerste strategisch bestuurlijk/hoogambtelijk overleg op delegatieniveau met Nederland op 4 november 2011. Naar aanleiding van deze bespreking en overleg met Vlaamse en Nederlandse delegaties zijn er afspraken gemaakt over het lokaal bilateraal (evt. trilateraal) overleg in het kader van operationele, concrete aspecten. Een overzicht van hoe de wisselwerking met allerlei overlegstructuren uit het waterbeleid er langs Nederlandse en Vlaamse kant uit dient te zien is weergegeven in bijgevoegde figuur¹.

De oprichting van een 'flexibele grensoverschrijdende werkgroepstructuur' al naargelang noden in elk bekken wordt mogelijk gemaakt. De samenstelling is ambtelijk of gemengd bestuurlijk en ambtelijk. Deze flexibele werkgroep is locatie- of gebiedsspecifiek en/of themaspecifiek van aard. Deze kan naast bilateraal ook eventueel trilateraal samengesteld zijn. Ze ressorteren onder bekkenstructuren (Vlaanderen) of Regionaal Bestuurlijk Overleg (Nederland), waarbij terugkoppeling belangrijk is. De frequentie van de samenkomst kan variëren al naargelang de noodzaak.

Daarnaast wordt in het kader van lokaal bilateraal overleg in Vlaanderen de mogelijkheid voorzien dat Nederlandse vertegenwoordigers uitgenodigd kunnen worden op bekkenbesturen en/of ambtelijk bekkenoverleg als agendaleden. De Nederlandse waterschapsbesturen nodigen op hun beurt de bekkenbesturen uit om hun vergaderingen als agendalid bij te wonen.

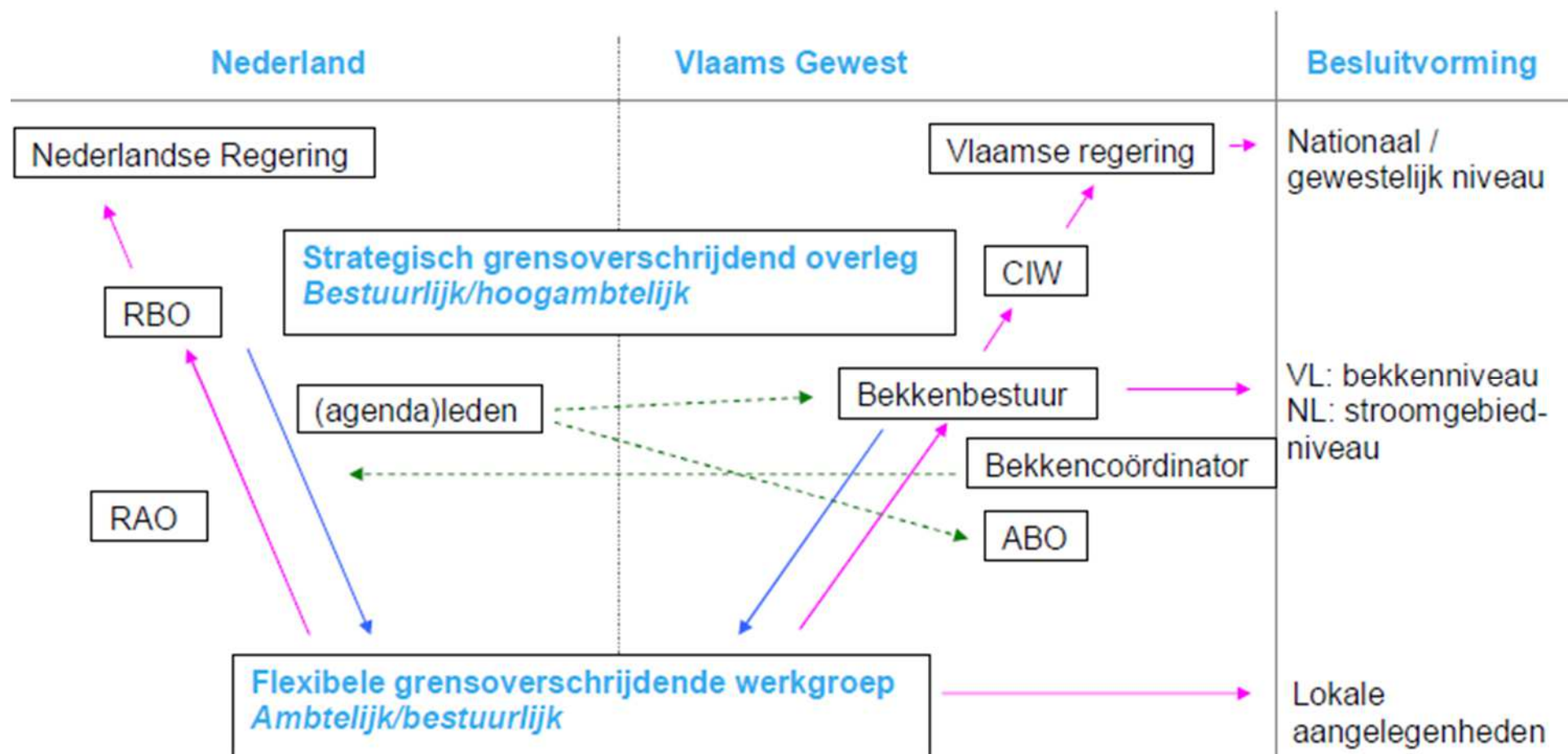
---

¹ RBO = Regionaal bestuurlijk overleg

RAO = Regionaal ambtelijk overleg

CIW = Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid

ABO = ambtelijk bekkenoverleg

1.2.2 Doorvertaling naar werking van het Grensoverschrijdend Stroomgebiedcomité 'Kreken en Polders'

Op basis van de gemaakte afspraken hierboven is het Grensoverschrijdend Stroomgebiedcomité 'Kreken en Polders' omgevormd tot een flexibele grensoverschrijdende werkgroep. De organisatiestructuur en werking (zie 1.3) van het comité past volledig binnen de gemaakte afspraken. Daarom is het stroomgebiedcomité omgedoopt tot de Grensoverschrijdende Werkgroep 'Kreken en Polders'. De organisatiestructuur en werking blijft ongewijzigd, enkel de naam is veranderd. In de vergadering van 11 mei 2012 hebben de leden hun goedkeuring gegeven aan deze omvorming tot grensoverschrijdende werkgroep met een permanent karakter.

Daarnaast zijn voor het werkingsgebied van deze werkgroep reeds de formele stappen in Vlaanderen gezet opdat Nederlandse vertegenwoordigers uitgenodigd worden op bekkenbesturen en/of ambtelijk bekkenoverleg als agendaleden (deelname ivf agenda). In de praktijk is dit in 2011 al het geval geweest voor het Bekken van de Brugse Polders en het Bekken van de Gentse Kanalen. Het Waterschap Scheldestromen is als agendalid opgenomen in deze bekkenbesturen.

1.3 Huidige organisatiestructuur en werking

De organisatiestructuur van de grensoverschrijdende werkgroepen stond reeds beschreven in een nota van de Belgisch-Nederlandse Commissie voor de grensoverschrijdende onbevaarbare waterlopen en de Benelux-werkgroep Grondwater. Hieraan dient in het kader van de stroomlijning van het grensoverschrijdend overleg in Vlaanderen en Nederland niets gewijzigd te worden.

1.3.1. Werkingsgebied

Voor het Grensoverschrijdend Stroomgebiedcomité "Kreken en Polders" werd toen vermeld dat het werkingsgebied de grensstreek van de Provincie Zeeland en de Provincies Oost- en West-Vlaanderen omvat. De praktische invulling die daaraan is gegeven (zie hiervoor de rapportage voor de periode 1996 – 2000) is sindsdien enigszins geëvolueerd mede onder invloed van organisatorische aanpassingen van het waterbeheer. Gesteld mag worden dat de huidige werkgroep haar werkgebied omschrijft als het terrein in deze grensstreek waar grensoverschrijdend de invloed van het waterbeheer merkbaar is.

1.3.2. Samenstelling

De grensoverschrijdende werkgroep 'Kreken en Polders' is een ambtelijk overlegorgaan. Het is samengesteld uit instanties die verantwoordelijkheid voor beleid en beheer op het gebied van de kwantiteit en de kwaliteit van het oppervlakte- en het grondwater hebben (zie bijlage). De volgende instanties zijn hierin vertegenwoordigd:

- de betrokken bekkensecretariaten
- de waterschapssecretariaten
- vertegenwoordigers van polders en wateringën (oostelijk en westelijk deel)
- het betrokken Nederlandse waterschap
- de Internationale Scheldec commissie

- de betrokken Vlaamse en Nederlandse provincies
- de Vlaamse provinciale waterbeheerders
- de Vlaamse en Nederlandse waterbeheerder van de onbevaarbare waterlopen (incl. grond- en oppervlaktewater)
- de Vlaamse en Nederlandse waterwegbeheerders
- de betrokken waterketenbedrijven.

Op vraag van de leden kunnen externe deskundigen de vergadering bijwonen.

1.3.3. Taken

De werkgroep treedt niet in de plaats van de afzonderlijke waterbeherende instanties. De taak van de Grensoverschrijdende Werkgroep "Kreken en Polders" bestaat uit:

- het wederzijds informeren/ervaringsuitwisseling over alle zaken die betrekking hebben op het integrale (grond)waterbeheer en -beleid in het algemeen;
- coördineren en adviseren op het gebied van planvorming, onderzoek en de uitvoering van werken;
- het bevorderen van afstemming van de besluitvorming door de bevoegde instanties betreffende grensoverschrijdend waterbeheer;
- de afstemming van grensoverschrijdende projecten in het kader van Interreg en andere grensoverschrijdende programma's.

1.3.4. Vergaderingen

De Grensoverschrijdende Werkgroep "Kreken en Polders" komt twee maal per jaar bijeen (eenmaal in het voorjaar en eenmaal in het najaar). Het voorzitterschap en secretariaat rouleren per jaar. In de even jaren verzorgt de Nederlandse delegatie het voorzitterschap en het secretariaat, in de oneven jaren verzorgt de Vlaamse delegatie dit. De vergaderingen worden voorbereid door een kerngroep, bestaande uit de beide voorzitters en secretarissen en een afgevaardigde van het Nederlandse waterschap, de Provincie Oost-Vlaanderen en de VMM.

Er werd in 2012 tweemaal samengekomen, in mei in Emmadorp en in oktober in Breskens. De vergaderingen werden in 2012 geleid door de Nederlandse delegatie.

2. BESPROKEN ONDERWERPEN

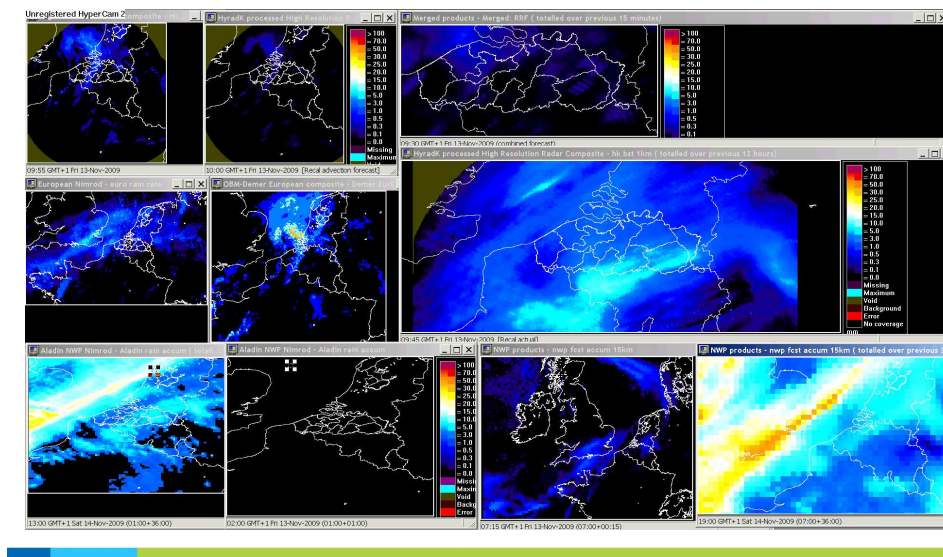
2.1. Overstromingsvoorspeller

De overstromingsvoorspeller is een geavanceerd systeem, waarvan overheden, hulpdiensten zowel als de bevolking gebruik kunnen maken om te voorspellen of infrastructurele werken of woningen bedreigd worden door overstroming. Het systeem functioneert 7 dagen op 7 en dan 24 uur per dag. Gegevens met betrekking tot neerslag, waterpeil, debieten en kunstwerken worden zeer frequent ververst. Achter het systeem is een team van hydrologen paraat om in voorkomende gevallen de waarnemingen van het systeem te interpreteren. Zij krijgen een telefonische waarschuwing zodra zich een bedreiging voordoet.

Het systeem is nog in ontwikkeling. De samenwerking tussen overheden zou kunnen worden verbeterd. Hierin zou de Internationale Schelde Commissie wellicht een rol kunnen spelen.

Neerslag

2.2. KRW Grondwater

2.2.1. Grensoverschrijdend contact inzake grondwatermonitoring

Er heeft een bilateraal overleg plaatsgevonden over grondwatermonitoring. Tijdens dit overleg is uitvoerig gesproken over milieudoelstellingen. De afstemming van fysico-chemische parameters vormt een probleem.

Hoewel er gelijkenissen zijn in de afbakening van grondwaterlichamen bestaat er een verschil in monitoring, verwerking van data, de bepaling van drempelwaarden en de beoordeling voor de KRW. Samenwerking is echter gewenst met het oog op uitwisseling en verwerking van geologische en grondwaterdata (grensoverschrijdende stijghoogtekaarten, grensoverschrijdende geologie, trendanalyse, geochemische processen, enz).

2.2.2. SCALDWIN

De SCALDWIN-studie – mede mogelijk gemaakt door INTERREG IVB NWE - heeft tot meer inzicht geleid in de zout-zoet uitwisseling in grensoverschrijdende waterlichamen. Deze waterlichamen zijn volgens de KRW "at risk". De bedoeling is om maatregelen te nemen om voor deze waterlichamen de status "goed" te bereiken.

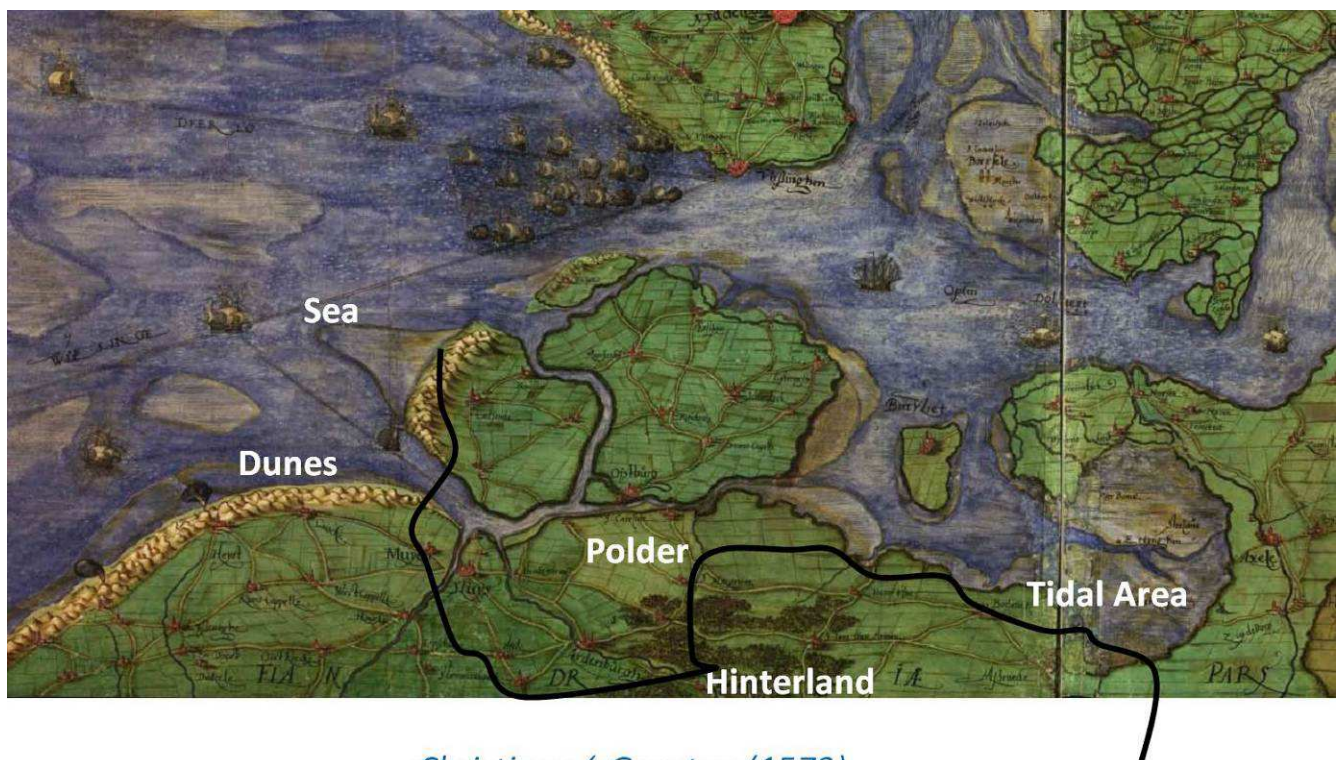

"Study the past if you would define the future"
(Confucius, 551 BC - 479 BC)

Via grondwatermodellering zijn historische topografische kaarten gereconstrueerd. Op basis van de kennis van het verleden kan een betere voorspelling van de toekomst worden gedaan. Zo kunnen ook beter gefundeerde maatregelen worden getroffen.

Er zijn twee scenario's om met peilbeheer – vooral in de sloten – grotere zoetwatervoorraden te bewerkstelligen. Dit kwaliteitsaspect is ook van belang voor de Kaderrichtlijn Water.

Er bestaat nu meer inzicht in de werking van het systeem, maar er is ook nog behoefte aan een grotere mate van detaillering. Wellicht kan hieraan een vervolgstudie worden gewijd.

Christiaan 'sGrooten (1573)

Historical map of the study area

2.2.3. Pesticiden in het grondwater

Uit monitoringgegevens blijkt dat er in het grondwater pesticiden voorkomen en dat de normen daarvoor vaak worden overschreden.

De winningsafstand (diepte) en de ouderdom van het opgepompte water zijn van belang. Hoe jonger het water is, hoe groter de kans dat er pesticiden worden aangetroffen. De herbiciden zijn het meest schadelijk. Pesticiden breken in het algemeen wel af, maar het kan in sommige gevallen lang duren. Op basis van enkele formules wordt bewezen dat de invloed op het ondiepe grondwater het grootst is. De meetdiepte van het freatisch grondwater verschilt van enkele meters tot enkele tientallen meters. Er is voor een groot aantal stoffen onderzoek gedaan naar de herkomst daarvan.

Op de website van de VMM (vmm.be → home → publicaties → pesticiden in het grondwater in België is meer uitgebreide informatie te vinden.

2.3 Internationale Schelde Commissie

De werkzaamheden van de commissie spitsten zich toe op de implementatie van de KRW en de Richtlijn Overstromingsrisico. In 2015 moet het 2de generatie beheerplan KRW gereed zijn; het eerste beheerplan overstromingsrisico's moet al eind 2014 aan publieke consultatie worden

onderworpen. Overige prioriteiten zijn: (i) de problematiek van de nitraten vanuit de landbouw; (ii) de vrije vismigratie; en (iii) de bilaterale samenwerking in verband met het afstemmen van de toestandsanalyse, de doelstellingen en de maatregelen inzake de grensoverschrijdende waterlichamen.

De maatregelencatalogus is een instrument dat ertoe moet leiden dat men op betrekkelijk eenvoudige wijze de genomen maatregelen kan raadplegen. Het vergelijken van partners op hoofdthema's is niet eenvoudig. De maatregelencatalogus is niet bedoeld als instrument voor de rapportage aan de EC.

Op voorstel van de voorzitter zal eens in de drie jaar een rapportage worden opgesteld voor het "publiek".

2.4. Instandhoudingsdoelstellingen Vlaanderen

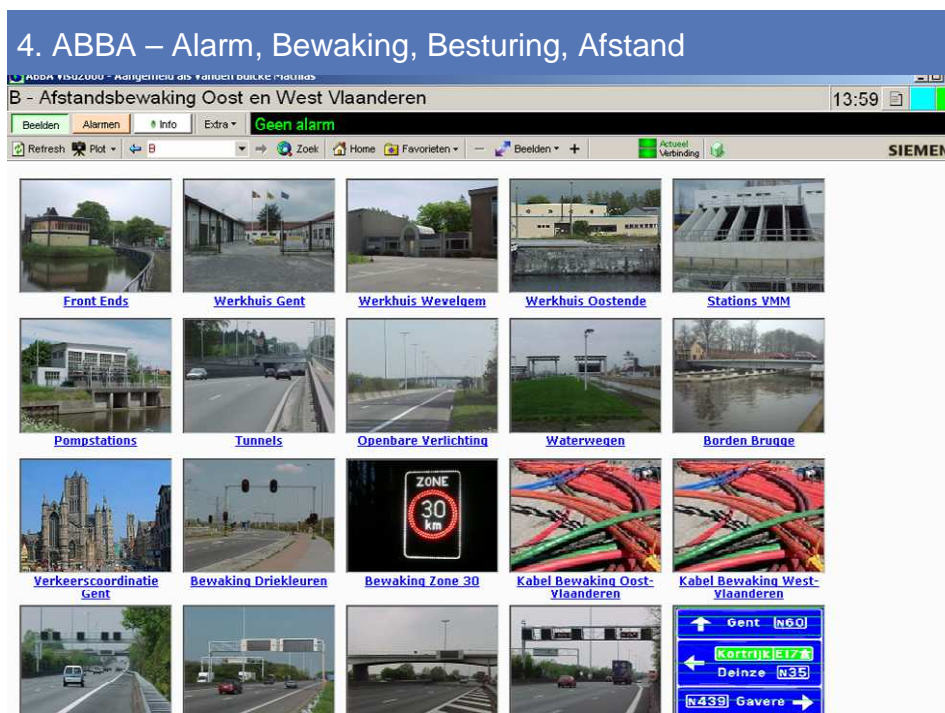
Om de biodiversiteit in de toekomst veilig te stellen is op grond van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn een netwerk van beschermde gebieden aangeduid: het Natura-2000 netwerk. In Vlaanderen worden 62 gebieden beschermd (speciale beschermingszones). Deze gebieden moeten kansen bieden aan bedreigde of kwetsbare soorten en habitats. Daarom moeten er instandhoudingsdoelstellingen worden vastgesteld. Hierover wordt met belangengroepen afspraken gemaakt. Al deze gebieden zijn uitgebreid onderzocht. Daarover zijn rapporten opgesteld waarin gedetailleerd wordt ingegaan op soorten en habitats. Instandhoudingsdoelstellingen worden in eerste instantie gerealiseerd door kwaliteitsverbetering. Versterking van natuurwaarden vindt zoveel mogelijk plaats in aansluiting aan bestaande kernen met natuurwaarden en op locaties met potenties.

Het realiseren van de doelen voor soorten en habitats wordt zoveel als mogelijk ruimtelijk gecombineerd en gerealiseerd op locaties waarbij er het kleinste ruimtebeslag nodig is. Voorts wordt gezocht naar samenwerking met alle partners.

2.5. Afstand Bewakingsysteem Kunstwerken en Gemalen (ABBA)

Ook over dit systeem is meer te vinden via internet: www-abba.be. De afkorting "ABBA" staat voor "Automatische Besturing en Bewaking op Afstand". Met het systeem werd al in 1970 een begin gemaakt en later uitgebreid tot o.a. pompstations en kunstwerken. De waterbeheerders van de Vlaamse Milieumaatschappij afdeling Operationeel Waterbeheer maken er gebruik van. Via een digitale kaart kan men door het aanklikken van een pompstation of een kunstwerk gedetailleerde informatie krijgen over het functioneren daarvan.

ABBA is een computersysteem bestaande uit centrale computers (servers) en een applicatie die op de PC van de gebruiker geïnstalleerd wordt (client). Het systeem werd ontwikkeld om de Permanente Wachtdienst van EM toe te laten om technische installaties gemakkelijk en efficiënt te bewaken. ABBA geeft met een eenvoudige muisklik toegang tot alle informatie die nodig is om een alarm te behandelen. Men kan installaties ook op afstand bedienen (bijvoorbeeld inschakelen en uitschakelen, zowel in noodsituaties als onder normale omstandigheden). In Zeeuws-Vlaanderen is na de fusie van de waterschappen is gekozen voor 1 systeem dat vergelijkbaar is, maar waar men nog aan bezig is om het om te bouwen. Het voordeel van dergelijke systemen is dat peilwijzigingen bijvoorbeeld altijd gemotiveerd worden voor planvormers. De Nederlandse installaties zijn via routers online bereikbaar, via verschillende providers, zowel als via een sim-kaart.

2.6. Aanpak stroomgebiedbeheerplannen

De eerste generatie stroomgebiedbeheerplannen op basis van de Europese Kaderrichtlijn Water zagen in 2009 het licht. De KRW schrijft voor dat in 2015

de tweede generatie plannen dient te worden vastgesteld.

2.6.1. Algemeen – juridisch Vlaanderen

De Vlaamse regering heeft het voornemen om het bestaande decreet te wijzigen. Men wil planningscycli in elkaar schuiven en zo meer flexibiliteit bewerkstelligen. Plannen zullen worden geïntegreerd en vervolgens "bekkenspecifieke delen" bevatten. Deze vervangen dan de bekkenbeheerplannen en de deelbekkenbeheerplannen. Er zal één openbaar onderzoek plaatsvinden. Het bekkenvoortgangsrapport zal worden vervangen door een WUP (wateruitvoeringsprogramma). De waterschappen worden afgeschaft en samengevoegd met de bekkenbesturen, waarin naast sectoren de provincies, gemeenten, havenbedrijven, polders en wateringen vertegenwoordigd zijn. Over deze voorstellen heeft de Vlaamse Regering al een principiële beslissing genomen, maar er dient nog een verdere procedure gevolgd te worden vooraleer dit kan omgezet worden in een nieuw decreet.

2.6.2. Opmaak Vlaanderen

De integratie van de diverse plannen omvat ook het opnemen van het overstromingsrisico (ROR). Er is een draaiboek opgesteld – een dynamisch document – dat door het CIW is goedgekeurd. Het voorontwerp van de gebiedsspecifieke visie en bijhorende actielijst zou al tegen december 2012 gereed moeten zijn, terwijl in mei 2013 beide door het bekkenbestuur bekrachtigd moeten worden. De uitvoering van de acties is voorzien vanaf 2015, waarbij er besliste acties bestaan (deze worden zeker uitgevoerd en zijn de nog niet uitgevoerde acties uit het huidige bekkenbeheerplan), zowel als bijkomende acties (hierin moet een prioritering worden aangebracht) die nodig zijn om de goede toestand te halen. Er bestaat inmiddels een webtool om de acties door middel van fiches in te vullen. Deze fiches zijn nog in ontwikkeling. Hoewel het

nieuwe decreet nog slechts in ontwerp gereed is en nog goedkeuring behoeft, is men toch al aan het vooruitlopen hierop.

2.6.3. Aanpak Nederland

Ook over de aanpak in Nederland wordt nog volop gediscussieerd. Veel zaken zijn nog in ontwikkeling zijn. Sinds 2010 bestaat er een Informatiehuis Water, waarin een grote database wordt beheerd met alle relevante gegevens inzake de monitoring. Vanaf 2013 vinden er gebiedsprocessen plaats en wordt de rapportage op basis van art. 5 van de KRW herzien. In 2014 zullen er conceptplannen worden opgesteld, die voornamelijk bestaan uit factsheets. In 2015 moet dan de definitieve vaststelling van de plannen plaatsvinden. Van belang zal zijn wat het oordeel is van de EC op de 1^e generatie plannen. Voor Nederland is al wel duidelijk dat er meer wateren als waterlichaam zullen moeten worden aangeduid.

2.7. Bekkenbarometer

De bekkenbarometer is een instrument om op bekkenniveau de toestand te monitoren. Het is bovendien een leer- en communicatie-instrument, dat werkt met een aantal verplichte en een aantal optionele indicatoren. Deze indicatoren zullen tegen eind 2012 zijn vastgesteld. De opmaak van het draaiboek rond het stroomgebiedbeheerplan, waarin de opmaak van de bekkenbarometer geïntegreerd is, heeft ervoor gezorgd dat opmaak van een bekkenbarometer meer dan een jaar vertraging heeft opgelopen.

3. VELDBEZOEKEN

3.1. Prosperpolder

Twee polders aan beide zijden van de grens tussen België en Nederland worden teruggegeven aan de Schelde. Zo kan het getij twee keer per dag vrij het gebied in- en uitstromen. Onder die omstandigheden ontwikkelt zich gaandeweg een grillig landschap met slikken, platen en schorren in brak water (een mengsel van zoet en zout water). Deze getijdennatuur is erg zeldzaam.

Het Prosperproject is een onderdeel van de Vlaams-Nederlandse Ontwikkelingsschets 2010, die in 2005 werd bekrachtigd met een Scheldeverdrag, dat ook voorziet in de ontpoldering van de Hedwigepolder. De Ontwikkelingsschets is een pakket van maatregelen en projecten, dat nodig is om het streefbeeld van de langetermijnvisie Schelde-estuarium in 2030 waar te maken. Het geheel van deze projecten moet de veiligheid, de toegankelijkheid en de natuurlijkheid van het Schelde-estuarium verbeteren.

Landinwaarts wordt een nieuwe ringdijk gebouwd. Deze dijk is nodig om het ingepolderde gebied af te bakenen en de omliggende dorpen te beschermen. De ringdijk wordt 4,8 kilometer lang en 9 meter hoog. In Vlaanderen ligt 3 kilometer dijk, in Nederland 1,8 kilometer. Een verharding met open steenasfalt beschermt de dijk tegen slijtage. Er zullen wel planten op groeien, zodat de dijk opgaat in het landschap.

Als die ringdijk gereed is, wordt het Scheldewater toegelaten in het gebied. Er worden uiteraard ook werken voorzien voor de afwatering van de aangrenzende polders.

3.2. Zwakke schakel West Zeeuws Vlaanderen

Er zijn in totaal 8 zwakke schakels langs de Nederlandse Noordzeekust. Zeeland heeft twee zwakke schakels, waarvan één in Zeeuws Vlaanderen. Deze kent dan weer vijf deelgebieden. Nieuwe inzichten met betrekking tot klimaatsverandering waren aanleiding voor een bijstelling van de normen waaraan zeeweringen moeten voldoen. Zo moet een zeewering bestand zijn tegen een storm van 1:4000.

De financiering van de kustverdediging is geregeld in Het Hoog Water Beschermingsplan. De waterschappen zijn verantwoordelijk voor de uitvoering. Er zijn twee uitvoeringsvarianten, te weten hard (denk dan aan een dijk) of zacht (in de vorm van duinen). Voor het deel bij Nieuwvliet is gekozen voor een oplossing, waarbij vóór de dijk een duin is gevormd. In Breskens is gekozen voor een harde oplossing. De bestaande dijk is versterkt en deels verhoogd met een keermuur.

∇

Voor het deel van de Herdijkte Zwarte Polder is met de aanleg van dammen een variant gekozen, waarbij de natuur zijn werk doet. Bij Cadzand-Bad wordt gedacht aan de aanleg van een nieuw duin en de verlenging en versterking van de strekdammen van het uitwateringskanaal. Dit zal zodanig worden uitgevoerd dat er ruimte ontstaat voor jachthavenontwikkeling.

4. GRENSOVERSCHRIJDENDE PROJECTEN

4.1. Water voor nu en later

Ter voorbereiding van nieuwe subsidie rondes is tijdens de vergadering in mei 2012 een groot aantal projecten besproken aan de hand van een tabel, waarin deze projecten op basis van een aantal criteria werden beoordeeld.

"Haalbaarheid" bleek daarbij een lastig te hanteren criterium te zijn. Toch is getracht een prioritering aan te brengen, zodat er tijdig projecten ingediend kunnen worden op het moment dat daarvoor INTERREG V bijdragen beschikbaar zouden komen.

Speciale aandacht is besteed aan de optimalisatie en het peilbeheer van het Leopoldkanaal/Braakman. Inmiddels is er een pompgebouw gerealiseerd te Zeebrugge, waarmee water van het Leopoldkanaal kan worden gepompt naar het Afleidingskanaal van de Leie.

4.2. Natuurlijk water

De voortgang van de projecten verloopt naar tevredenheid. Desondanks is er uitstel gevraagd voor dit project.

5. AFSCHEID VAN.....

Tijdens de meivergadering trad Nico Oskam af als voorzitter van de Nederlandse delegatie. Hij wordt opgevolgd door Reinier van Nispen. Of deze opvolging een definitief karakter zal krijgen is nog niet bekend, omdat de Provincie Zeeland een vergaande reorganisatie doorvoert. Op de foto: Nico Oskam, die al sinds de oprichting van het grensoverschrijdend overleg deel uitmaakt van de Nederlandse delegatie, krijgt lovende woorden van de voorzitter van de Vlaamse delegatie.

Lieven Dehaene neemt afscheid van Nico Oskam

Tijdens de oktoberbijeenkomst traden er maar liefst twee leden terug, te weten Lieven Dehaene en Hans Hamelink.

Lieven Dehaene maakt ook al geruime tijd deel uit van de Vlaamse delegatie. Hij volgde enkele jaren geleden Herman Van Damme op als voorzitter.

Hans Hamelink maakt sinds 1992 deel uit van de Nederlandse delegatie als secretaris. Beiden werden uitgebreid bedankt voor hun inzet voor het grensoverschrijdende overleg inzake waterbeheer.

